

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30.12.2004, sp. zn. 4 Rodo 17/2004, ECLI:CZ:KSBR:2004:4.RODO.17.2004.1

Číslo: 13/2006

Právní věta: Místní příslušnost soudu pro mládež vychází z ustanovení § 88 písm. c) o. s. ř. (§ 96 zákona o soudnictví ve věcech mládeže). Toto ustanovení určuje místní příslušnost jen pro první úkon soudu. Je-li místní příslušnost již určena, zůstává určený soud nadále příslušným, i kdyby se změnily podmínky, které rozhodly o jeho příslušnosti. Změna jednou určené příslušnosti je zásadně možná jen postupem podle § 177 odst. 2 o. s. ř.

Soud: Krajský soud v Brně

Datum rozhodnutí: 30.12.2004

Spisová značka: 4 Rodo 17/2004

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Příslušnost soudu

Předpisy: § 177 odst. 2 předpisu č. 99/1963Sb.
§ 88 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 96 z. s. m.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Brně - soud pro mládež zrušil k odvolání Okresního státního zástupce v Kroměříži usnesení Okresního soudu v Kroměříži ze dne 12. 10. 2004, sp. zn. 3 Rod 24/2004, v právní věci nezl. J. Ž., zastoupeného opatrovníkem JUDr. P. Ž., vedené u tohoto soudu a věc vrátil Okresnímu soudu v Kroměříži- soudu pro mládež k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Okresní státní zastupitelství v Kroměříži podalo v právní věci nezl. J. Ž. návrh na uložení opatření podle § 90 odst. 1 zák. č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), a to ochranné výchovy. Návrh odůvodnilo tím, že nezletilý se dopustil činu jinak trestného skutkem spočívajícím v tom, že dne 15. 7. 2004 v době od 10.30 do 15.30 hod. v obci B. vnikl pootevřeným oknem u dveří řidiče do zaparkovaného osobního motorového vozidla, kde vše prohledal, odcizil mobilní telefon zn. Nokia 3310 a peněženku s doklady, platební kartou a finanční hotovostí 700 Kč, čímž způsobil L. K. škodu ve výši 2300 Kč. Usnesením policejního orgánu Policie ČR v B. ze dne 25. 7. 2004, č. j. ORKM-1056/BY-TČ-2004, bylo trestní stíhání nezletilého J. Ž. pro trestný čin krádeže podle § 247

odst. 1 písm. b) tr. zák. a neoprávněného držení platební karty podle § 249b tr. zák. podle § 159a odst. 2 tr. ř., § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř. odloženo, neboť je nepřijatelné z důvodu nedostatku věku nezletilého. Současně státní zastupitelství upozornilo, že nezletilému byla nařízena ústavní výchova rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 8. 8. 2001, sp. zn. 24 P 215/97, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 11. 9. 2002, sp. zn. 16 Co 80/2002. Obsahem spisového materiálu jsou obě shora uváděná rozhodnutí Městského soudu v Brně a Krajského soudu v Brně i zpráva o nezletilém ze dne 12. 7. 2004 z Dětského domova v B., kam dne 7. 5. 2004 nastoupil nezletilý z Dětského domova v J.

Usnesením Okresního soudu v Kroměříži - soudu pro mládež ze dne 12. 10. 2004, sp. zn. 3 Rod 24/2004, vyslovil Okresní soud v Kroměříži - soud pro mládež svoji místní nepřislusnost s tím, že po právní moci usnesení bude spis postoupen Okresnímu soudu v Ostravě-soudu pro mládež, jako soudu místně příslušnému. Soud I .stupně vycházel z toho, že podle § 88 odst. 1 písm. c) o. s. ř. je namísto obecného soudu k řízení příslušný soud, v jehož obvodu má nezletilý na základě dohody rodičů nebo rozhodnutí soudu, popřípadě jiných rozhodujících skutečností své bydliště. Nezletilý má trvalé bydliště v územním obvodu Okresního soudu v Ostravě, kde bydlí i oba jeho rodiče. Následně pak usnesením ze dne 2. 4. 2004, sp. zn. 3 Rod 24/2004 rozhodl podle § 131 odst. 1 tr. ř. tak, že mimo jiné se nesprávně uvedený výrok o postoupení spisu Okresnímu soudu v Ostravě - soudu pro mládež, jako soudu místně příslušnému, opravuje na správný tak, že spis bude postoupen Okresnímu soudu v Karviné pobočka v Havířově - soudu pro mládež jako soudu věcně příslušnému, s odůvodněním, že došlo k písařské chybě v označení soudu, kterému bude spis postoupen.

Usnesení soudu prvního stupně napadlo Okresní státní zastupitelství v Kroměříži odvoláním. Odvolatel namítl, že podle § 88 písm. c) o. s. ř. je namísto obecného soudu k řízení příslušný soud, v jehož obvodu má nezletilý na základě rozhodnutí soudu své bydliště, přičemž za takové rozhodnutí soudu je třeba považovat i rozhodnutí o nařízení ústavní výchovy podle § 46 odst. 1 zákona o rodině, kterou nezletilý vykonává v Dětském domově v B., u obvodu Okresního soudu v Kroměříži. Státní zástupce má zato, že soud I. stupně při posuzování místní příslusnosti postupoval v rozporu s § 88 odst. 1 písm. c) o. s. ř. a proto navrhuje, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Po přezkoumání usnesení soudu prvního stupně ve smyslu ustanovení § 212 o. s. ř. dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání je důvodné, a to i přesto, že se s námitkami státního zástupce se neztotožnil.

Podle § 96 zák. č. 218/2003 Sb. (o soudnictví ve věcech mládeže) nestanoví - li tento zákon jinak, postupuje soud pro mládež v řízení podle hlavy III. tohoto zákona podle předpisů upravujících občanské soudní řízení.

Příslusnost soudu ve věcech nezletilých dětí je upravena u ustanovení § 88 písm. c) o. s. ř. Podle tohoto zákonného ustanovení je namísto obecného soudu k řízení příslušný soud, v jehož obvodu má nezletilý na základě dohody rodičů nebo rozhodnutí soudu, popřípadě jiných rozhodujících skutečností své bydliště, jde-li o věc péče o nezletilé. Je však nutno mít na zřeteli, že ustanovení § 88 písm. c) o. s. ř. určuje příslusnost jen pro prvý úkon soudu. Jakmile příslusnost soudu je jednou určena, zůstává tento soud nadále příslušným, i kdyby se změnily podmínky, které rozhodly o jeho příslusnosti. Změna jednou určené příslusnosti je zásadně možná jen postupem podle § 177 odst. 2 o. s. ř., podle kterého může příslušný soud přenést svou příslusnost na jiný soud, jestliže je to v zájmu nezletilého, změní-li se okolnosti, podle nichž se posuzuje příslusnost. Dokud však nedojde k tomuto postupu podle odst. 2, zůstává soud, jednou co do místní příslusnosti určený i nadále příslušným soudem, i když nezletilý změní své bydliště, resp. pobyt.

Podle § 11 odst. 1 o. s. ř. trvá příslusnost soudu jednou založená, až do uzavření věci, i když se

změnily okolnosti, které rozhodly o příslušnosti. Věci péče soudu o nezletilé mohou trvat u dětí až do jejich zletilosti. Za této situace může dojít k tomu, že se i vícekrát změni předpoklady, které svého času rozhodly o příslušnosti a nebylo by vhodné, aby soud, který se stal příslušným při prvním úkonu zůstal příslušný i nadále. Proto v zájmu dítěte lze přenést příslušnost na jiný soud, který musí být v určitém vztahu k dítěti. Důvodem k přenesení příslušnosti může být změna bydliště. Umístění dítěte v dětském domově či jiné kolektivní výchově však není ještě důvodem k přenesení příslušnosti. I zde rozhoduje zájem dítěte.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti především nelze přisvědčit námitkám státního zástupce, že místo, kde vykonává nezletilý nařízenou ústavní výchovu, zakládá samo o sobě místní příslušnost soudu. Nelze však zatím souhlasit ani s napadeným usnesením, které odůvodňuje příslušnost soudu místem současného trvalého bydliště nezletilého. Jak vyplývá z obsahu spisového materiálu, prvním úkonem soudu byla určena příslušnost Městského soudu v Brně, který rozhodoval o nařízení ústavní výchovy u nezletilého. Tento soud zůstává nadále příslušným za předpokladu, že postupem podle § 177 odst. 2 o. s. ř. nebyla přenesena příslušnost na jiný soud. Tuto skutečnost však soud prvního stupně nezjišťoval.

Odvolací soud proto zrušil rozhodnutí soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm soud nejprve vyřeší otázku místní příslušnosti provedením dokazování k otázce, zda došlo k přenesení příslušnosti podle § 177 odst. 2 o. s. ř., či zda dál trvá příslušnost Městského soudu v Brně, jehož příslušnost byla určena již prvním zásahem-rozhodnutím o ústavní výchově nezletilého. Poté znovu soud prvního stupně zváží, zda jsou dány důvody pro vyslovení místní nepřislušnosti a komu bude spis postoupen.

Závěrem odvolací soud vytýká soudu prvního stupně, že při vydávání opravného ustanovení postupoval nesprávně podle ustanovení trestního řádu a nikoli podle § 105 občanského soudního řádu. Za písařskou chybu však nelze považovat špatné označení soudu, kterému má být věc postoupena.